

«Асқар» кәсіби даму орталығы» ЖШС

ЖОБА

«Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи тәсілдер»

біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы
тәрбиешілерге, әдіскерлерге, педагог-психологтарға, логопедтерге,
дефектологтарға және мектепке дейінгі ұйымдардың
басшыларына арналған біліктілікті арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Темиртау, 2025

МАЗМҰНЫ

1 бөлім	Жалпы ережелер	3
2 бөлім	Глоссарий	4
3 бөлім	Бағдарламаның тақырыптары	6
4 бөлім	Бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижелері	8
5 бөлім	Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны	10
6 бөлім	Оқу процесін ұйымдастыру	15
7 бөлім	Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	16
8 бөлім	Оқыту нәтижелерін бағалау	17
9 бөлім	Курстан кейінгі сүйемелдеу	17
10 бөлім	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	18
Қосымша 1	Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері	21

1 бөлім. Жалпы ережелер

Біліктілікті арттыру курсының «Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи тәсілдер» білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 мамырдағы №175 бұйрығымен бекітілген «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары» құжатының талаптарына сәйкес әзірленген.

Бағдарлама мектепке дейінгі білім беру педагогтерінің кәсіби құзыреттіліктерін тәрбиелеу-білім беру процесінің мазмұны мен әдістемесі жаңартылған жағдайында жетілдіруге бағытталған. Бағдарламаның негізгі басымдықтары — құзыреттілікке негізделген, тұлғалық-бағдарлы және инклюзивті тәсілдерді енгізу, сондай-ақ цифрлық технологияларды қолдану және балаларда ХХІ ғасырдың негізгі дағдыларын дамыту.

Оқыту мазмұны қазіргі заманғы мектепке дейінгі білім берудің теориялық негіздерін зерделеуді, қолданыстағы білім беру бағдарламаларын талдауды, мектепке дейінгі жастағы балаларды дамытуға арналған заманауи технологияларды меңгеруді, сондай-ақ дамытушы пәндік-кеңістіктік ортаны ұйымдастыру және тәрбиеленушілердің отбасыларымен тиімді өзара әрекеттесуге арналған практикалық құралдарды қамтиды.

Білім беру бағдарламасының өзектілігі

Қазіргі заманғы мектепке дейінгі білім беру жүйесі баланың тұлғалық негіздерін қалыптастыруда, оның табысты әлеуметтенуінде және мектепте оқуға даярлығында шешуші рөл атқарады. Әлеуметтік өзгерістердің жеделдеуі, қоғамның цифрлануы және білім сапасына қойылатын талаптардың артуы жағдайында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың дәстүрлі тәсілдерін қайта қарау, сондай-ақ заманауи педагогикалық технологияларды енгізу қажеттілігі туындап отыр.

Жалпыұлттық басымдықтармен байланысы

Бағдарлама Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы мемлекеттік саясаттың басым бағыттарына сәйкес келеді, оның ішінде:

- білім мен ғылымды дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асыруға;
- балалардың сапалы мектепке дейінгі білімге тең қолжетімділігін қамтамасыз етуге;
- инклюзивті және құзыреттілікке негізделген тәсілдерді енгізуге;
- ерте жастан бастап әмбебап дағдылар мен негізгі құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған.

Әлемдік білім беру үрдістеріне сәйкестігі

Бағдарлама мектепке дейінгі білім беру саласындағы заманауи халықаралық үрдістерді ескереді, соның ішінде:

- академиялық оқытудан жұмсақ дағдыларды (soft skills): коммуникация, креативтілік, сын тұрғысынан ойлау және эмоционалды интеллектіні дамытуға көшу;
- ерте жастағы дамудың жетекші әдістері ретінде ойын және зерттеушілік оқытуды қолдану;
- білім беру процесіне цифрлық технологияларды интеграциялау;
- инклюзияның, әртүрліліктің және балалардың жеке білім беру қажеттіліктерін қолдаудың рөлін күшейту;
- тәрбиеленушілердің отбасыларымен серіктестікті дамыту және педагогтердің үздіксіз кәсіби өсуін қамтамасыз ету.

Осылайша, Бағдарлама қазіргі қоғамның өзекті сын-қатерлеріне жауап береді, мектепке дейінгі білім беру ұйымдарындағы білім беру процесін жаңғыртуға және педагогтердің кәсіби құзыреттілігін арттыруға ықпал етеді, сондай-ақ мектепке дейінгі білім берудің халықаралық сапа стандарттарына сәйкестікті қамтамасыз етеді.

2 бөлім. Глоссарий

Әлеуметтік құзыреттілік – қарым-қатынас жасау, ынтымақтастық орнату және жанжалды жағдайларды шеше білу дағдылары.

Балалардың киберқауіпсіздігі – цифрлық ортада баланың қауіпсіз мінез-құлқын қамтамасыз ету және жағымсыз контенттен қорғау ережелері.

Бейімделген білім беру ортасы – даму ерекшеліктері әртүрлі балалардың білім беру процесіне қатысуына мүмкіндік беретін арнайы ұйымдастырылған жағдайлар.

Білім беру процесін жоспарлау – педагогтің балалармен жұмысындағы мақсаттарды, міндеттерді, мазмұнды және жұмыс формаларын айқындау.

Даму қиындықтары – сөйлеу, моторика және танымдық процестердің дамуының кешеуілдеуі немесе ерекшеліктері.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар (ЕБҚ) – денсаулық жағдайына немесе даму ерекшеліктеріне байланысты оқыту мен қолдаудың арнайы жағдайларын қажет ететін балалар.

Заманауи педагогикалық тұжырымдамалар – мектепке дейінгі балаларды тәрбиелеу мен оқытудың қазіргі әдістерін айқындайтын тәсілдер мен теориялар (мәдени-тарихи теория, іс-әрекеттік тәсіл, тұлғалық-бағдарлы педагогика).

Инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қоса алғанда, барлық балалардың қажеттіліктері ескерілетін, бірлескен топта оқытуды ұйымдастыру.

Инновациялық әдістемелер – мектепке дейінгі балаларды оқытудың заманауи тәсілдері: Монтессори әдісі, ТРИЗ технологиясы, Реджио-педагогикасы, білім беру жағдайлары және т.б.

Интерактивті технологиялар – баланың оқу материалымен белсенді өзара әрекеттесуін көздейтін технологиялар (интерактивті панельдер, сенсорлық үстелдер, оқыту бағдарламалары).

Қолдаушы орта – баланың жайлы дамуын қамтамасыз ететін қабылдау, қауіпсіздік және сенім атмосферасы.

МДТББМС (ГОСО ДО) – мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, ол балабақшалардағы білім мазмұнына, жүктеме көлеміне және балалардың даму нәтижелеріне қойылатын талаптарды айқындайды.

Мектепке дейінгі балалардың жобалық іс-әрекеті – балалардың құбылыстарды зерттеп, шешімдер іздеп, нәтижелер (сурет, қолөнер бұйымы, көрме) жасайтын шағын жобаларды ұйымдастыру.

Мектепке дейінгі жастағы балалардың жас ерекшеліктері – 3–7 жас аралығындағы балалардың даму сипаттамалары: ойынға деген уәждің басымдығы, жоғары эмоционалдылық, сөйлеудің, қиялдың және ірі моториканың қарқынды дамуы.

Мектепке дейінгі жастағы балалардың психологиялық ерекшеліктері – зейіннің, жадтың, ойлаудың, эмоциялық саланың және әлеуметтік бейімделудің даму ерекшеліктері.

Мектепке дейінгі ұйымның білім беру ортасы – баланың дамуын қамтамасыз ететін жағдайлар жиынтығы (кеңістіктік, уақыттық, цифрлық, материалдық).

Мультимедиялық технологиялар – білім беру процесінде дыбыс, бейне, анимация және суреттерді пайдалану.

Ойын – жетекші іс-әрекет – мектепке дейінгі жастағы баланың негізгі іс-әрекет түрі, ол арқылы оқыту, әлеуметтену және даму жүзеге асады.

Ойын технологиялары – ойынды оқыту мен тәрбиелеудің құралы ретінде пайдаланатын әдістемелер (дидактикалық ойындар, сюжеттік-рөлдік ойындар, ойын-саяхаттар).

Ойынның дамудағы рөлі – ойын іс-әрекетінің сөйлеуді, ойлауды, моториканы, қиялды және коммуникативтік дағдыларды дамытуға ықпалы.

Отбасылық тәрбие – отбасының баланың тұлғалық дамуына, әдеттері мен мінез-құлқының қалыптасуына әсері.

Отбасымен өзара әрекеттесу – баланың дамуын қолдауға бағытталған педагог пен ата-аналардың серіктестік негіздегі бірлескен жұмысы.

Педагогикалық тәсіл – білім беру процесі құрылатын қағидаттар, әдістер мен идеялардың жиынтығы.

Педагогтің цифрлық құзыреттілігі – оқытуда, жоспарлауда және ата-аналармен өзара әрекеттесуде цифрлық құралдарды тиімді пайдалану қабілеті.

Профилактикалық жұмыс – мінез-құлықта, дамуда және оқуда туындауы мүмкін мәселелердің алдын алуға бағытталған іс-шаралар.

Психологиялық-педагогикалық диагностика – бақылау, тесттер және ойын әдістемелері арқылы баланың (эмоциялық, зияткерлік, сөйлеу, әлеуметтік) даму деңгейін бағалау.

Түзету-дамыту жұмысы – дамуында қиындықтары бар балаларға көмек көрсетуге бағытталған арнайы педагогикалық және психологиялық іс-шаралар.

Цифрлық білім беру ресурстары (ЦБР) – балаларды оқытуда қолданылатын интерактивті материалдар (қосымшалар, ойындар, бейнематериалдар, онлайн-платформалар).

Цифрлық гигиена – гаджеттерді пайдалану режимі, экран алдында қауіпсіз уақытты сақтау, интернетке тәуелділіктің алдын алу.

Эмоционалдық интеллект (ЭИ) – өз эмоцияларын тану, білдіру және реттеу, сондай-ақ басқа адамдардың эмоцияларын түсіну қабілеті.

3 бөлім. Бағдарламаның тақырыптары

Бағдарлама мектепке дейінгі білім беру саласындағы құзыреттілікке негізделген, тұлғалық-бағдарлы және дамытушы парадигмаларға сүйенетін заманауи ғылыми-практикалық тәсілдерді көрсетеді. Бағдарламаның жаңашылдығы мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің біліктілігін арттыру мазмұнын кешенді және жүйелі түрде жаңартумен сипатталады.

Бағдарламаның жаңашылдығының негізгі элементтері:

- мектепке дейінгі білім берудің ұлттық контекстін ескере отырып, отандық және халықаралық озық педагогикалық тәжірибелерді жүйелі интеграциялау;
- мектепке дейінгі жастағы балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, soft skills (коммуникативтік, әлеуметтік-эмоционалдық, өзін-өзі реттеу дағдылары) қалыптастыруға мақсатты басымдық беру;
- мектепке дейінгі білім беру процесіне цифрлық білім беру ресурстарын, интерактивті платформаларды және цифрлық дидактика элементтерін енгізу;
- инклюзивті, көптілді және мәдени-сезімтал білім беру мәселелерін заманауи мектепке дейінгі практиканың ажырамас бөлігі ретінде қамту;
- ата-аналарды (занды өкілдерді) педагогтердің тең құқықты серіктестері ретінде білім беру процесіне белсенді тартуға бағдарлану;
- практикалық қолдануға бағытталған дәстүрлі педагогикалық әдістер мен инновациялық оқыту формалары мен технологияларын үйлестіру.

Осылайша, Бағдарлама жекелеген әдістемелерді фрагментарлы меңгеруден мектепке дейінгі білім беру педагогтерінің кәсіби құзыреттерін тұтастай қалыптастыруға көшуге мүмкіндік береді.

Ұқсас бағдарламалардың бар/жоқтығына талдау

Қазіргі уақытта мектепке дейінгі білім беру педагогтерінің біліктілігін арттыру жүйесінде тәрбиешінің қызметінің жекелеген аспектілеріне арналған түрлі бағдарламалар мен курстар ұсынылған. Алайда олардың көпшілігі:

- ойын іс-әрекеті, сенсорлық даму, сауат ашуға даярлау және т.б. сияқты тар тақырыптық бағыттарға бағдарланған;
- білім беру ортасын цифрландыруды, эмоционалдық интеллектіні дамытуды, инклюзивті практикаларды және пәнаралық тәсілді қоса алғанда, мектепке дейінгі білім беруге қойылатын заманауи талаптарды кешенді түрде қамтымайды;
- негізінен теориялық сипатқа ие және практикалық дағдыларды қалыптастыруға жеткілікті деңгейде бағытталмаған;
- оқыту аяқталғаннан кейін педагогтерге әдістемелік сүйемелдеу мен кәсіби қолдау көрсетуді көздемейді.

Ұсынылып отырған Бағдарлама кешенді, практикалық-бағдарлы және пәнаралық сипатымен ерекшеленеді, білім беру саласындағы өзекті сын-қатерлер мен педагогикалық қауымдастықтың сұраныстарына сәйкес келеді. Бағдарламаны іске асыру мектепке дейінгі білім беруді орнықты жаңғыртуды қамтамасыз етуге, педагогикалық қызметтің сапасын арттыруға және педагогтердің қазіргі заманғы жағдайларда жұмыс істеуге кәсіби дайындығын күшейтуге мүмкіндік береді.

Бағдарламаның оқу - тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыбы	Теориялық сабақтар	Практикалық жұмыс	Барлығы
1	2	3	4	5
Модуль 1. Қазіргі заманғы мектепке дейінгі білім берудің теориялық негіздері				
1.1	Заманауи педагогикалық тұжырымдамалар және олардың мектепке дейінгі білім берудегі маңызы	2	-	2
1.2	Мектепке дейінгі жастағы балалардың жас және психологиялық ерекшеліктері	2	2	4
1.3	Мектепке дейінгі жастағы баланың дамуындағы ойынның рөлі	2	2	4
1.4	Мектепке дейінгі тәжірибедегі инклюзивті білім беру	-	2	2
Қорытынды:		12		
Модуль 2. Мектепке дейінгі ұйымдағы білім				

беру үдерісін ұйымдастыру				
2.1	МДББС талаптарын ескере отырып білім беру ортасын жоспарлау және құру	2	4	6
2.2	Мектепке дейінгі жастағы балаларды оқыту мен тәрбиелеудегі инновациялық әдістемелер	2	4	6
2.3	Ойын технологиялары мен жобалық қызметті пайдалану	2	6	8
2.4	Отбасымен өзара әрекеттесу – баланың табысты дамуының факторы	2	4	6
Қорытынды:		26		
Модуль 3. Мектепке дейінгі балалардың дамуына психологиялық-педагогикалық қолдау				
3.1	Баланың дамуын психологиялық-педагогикалық диагностикалау	2	2	4
3.2	Эмоционалдық интеллект пен әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыру	2	4	6
3.3	Даму мен мінез-құлықтағы қиындықтардың алдын алу және түзету	2	4	6
3.4	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға қолдау көрсету	2	4	6
Қорытынды:		22		
Модуль 4. Мектепке дейінгі білім беруде заманауи технологияларды қолдану				
4.1	ДОУ-да цифрлық білім беру ресурстары және оларды қолдану	2	2	4
4.2	Балалармен жұмыста интерактивті және мультимедиялық технологиялар	2	2	4
4.3	Мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің цифрлық құзыреттілігін дамыту	2	2	4
4.4	Балалардың ақпараттық ортадағы қауіпсіздігі	2	2	4
4.5	Қорытынды тестілеу. Жобаларды қорғау	-	4	4
Қорытынды:		20		
Барлығы:		80		

4 бөлім. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты - білім беру ортасының жаңартылуы жағдайында балалардың сапалы және тиімді дамуын қамтамасыз ететін заманауи әдістемелер мен тәсілдер саласында мектепке дейінгі білім беру педагогтерінің кәсіби құзыреттілігін арттыру.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи педагогикалық тәсілдердің теориялық негіздерімен педагогтерді таныстыру.
2. Тәрбиелеу-білім беру процесінде инновациялық әдістемелер мен технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.
3. Балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дамытушы және инклюзивті білім беру ортасын құру біліктерін қалыптастыру.
4. Баланың жан-жақты дамуын қолдау мақсатында тәрбиеленушілердің отбасыларымен өзара әрекеттесу құзыреттерін қалыптастыру.
5. Педагогтердің цифрлық сауаттылық деңгейін арттыру және цифрлық ресурстарды енгізуге дайындығын күшейту.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер заманауи тәсілдерді меңгеріп, оларды практикалық қызметінде тиімді қолдана алады.
- Мектепке дейінгі ұйымдардағы білім беру процесінің сапасы артады.
- Балаларды дараландырылған және инклюзивті оқыту үшін қолайлы жағдайлар жасалады.
- Ата-аналармен өзара әрекеттесу дағдылары дамып, баланың тәрбиесі мен дамуын қолдау қамтамасыз етіледі.
- Педагогтер өз жұмысында цифрлық технологияларды сенімді түрде қолданатын болады.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы

Бағдарлама педагогтердің кәсіби білімдері мен біліктерін жүйелі түрде жаңартуды қамтамасыз етеді, бұл мектепке дейінгі білім беру сапасына тікелей әсер етеді. Заманауи тәсілдерді қолдану балалардың үйлесімді дамуына, мектепке дайындалуына және әлеуметтік бейімделуіне ықпал етеді. Инклюзия және цифрландыру саласындағы педагогтердің құзыреттерін дамыту білім беру процесінің мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Оқыту нәтижелерінің педагогтердің практикалық қызметіне әсері

Оқыту педагогтерге жаңа әдістемелерді тиімді қолдануға, бағдарламаларды балалардың қажеттіліктеріне бейімдеуге, қолайлы білім беру ортасын құруға мүмкіндік береді. Біліктілікті арттыру педагогтердің кәсіби сенімділігі мен уәжін арттырып, ата-аналармен және әріптестермен коммуникацияны жақсартуға ықпал етеді, нәтижесінде мектепке дейінгі білім беру сапасының артуына алып келеді.

5 бөлім. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама бірнеше модульдерден тұрады, олардың әрқайсысы мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуге бағытталған нақты тақырыптарды қамтиды:

Модуль 1. Қазіргі заманғы мектепке дейінгі білім берудің теориялық негіздері

Модульдің мақсаты: педагогтерде заманауи педагогикалық тұжырымдамалар, мектепке дейінгі жастағы балалардың жас және психологиялық ерекшеліктері, ойынның маңызы және инклюзивті білім берудің қағидаттары туралы кешенді түсінік қалыптастыру.

Модульдің міндеттері:

- Мектепке дейінгі білім берудегі негізгі педагогикалық тұжырымдамалармен таныстыру.
- Мектепке дейінгі жастағы балалардың даму ерекшеліктерін қарастыру.
- Ойынның жетекші іс-әрекет ретіндегі рөлін айқындау.
- Мектепке дейінгі ұйымдардағы инклюзивті білім берудің негіздерімен таныстыру.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер мектепке дейінгі балалармен жұмыс барысында заманауи педагогикалық тұжырымдамаларды қолдана алады.
- Балалардың жас ерекшеліктерін түсініп, білім беру процесін тиімді ұйымдастырады.
- Ойынды дамытудың құралы ретінде пайдалана алады.
- Инклюзивті білім беру қағидаттарын меңгеріп, оларды практикада қолданады.

Тақырып 1.1. Заманауи педагогикалық тұжырымдамалар және олардың мектепке дейінгі білім берудегі маңызы

Мектепке дейінгі ұйымдардың дамуына әсер ететін негізгі педагогикалық теориялар мен тұжырымдамаларға шолу.

Практикалық жұмыс: Педагогикалық тұжырымдамаларды топта талдау және талқылау, оны практикаға енгізу жоспарын әзірлеу.

Өзіндік жұмыс: Таңдалған педагогикалық тұжырымдама тақырыбында реферат дайындау.

Тақырып 1.2. Мектепке дейінгі жастағы балалардың жас және психологиялық ерекшеліктері

Балалардың даму кезеңдерін, психологиялық ерекшеліктері мен қажеттіліктерін қарастыру.

Практикалық жұмыс: Жас ерекшеліктерді ескере отырып, тәрбиелік жұмыстың моделін әзірлеу.

Өзіндік жұмыс: Белгілі бір жас тобының даму ерекшеліктеріне қысқаша сипаттама жасау.

Тақырып 1.3. Мектепке дейінгі жастағы баланың дамуындағы ойынның рөлі

Ойынның жетекші іс-әрекет ретіндегі рөлін, түрлерін және маңызын зерделеу.

Практикалық жұмыс: Балалармен ойын іс-әрекетін дайындау және өткізу, нәтижелерін талдау.

Өзіндік жұмыс: Бір аптаға арналған ойын іс-әрекетінің жоспарын құрастыру.

Тақырып 1.4. Мектепке дейінгі тәжірибедегі инклюзивті білім беру

Инклюзияның негіздері, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеудің қағидаттары мен әдістері.

Практикалық жұмыс: Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған бейімделген бағдарламаны әзірлеу.

Өзіндік жұмыс: Инклюзивті білім беру қағидаттары бойынша презентация дайындау.

Модуль 2. Мектепке дейінгі ұйымдағы білім беру үдерісін ұйымдастыру

Модульдің мақсаты: қазіргі талаптар мен МДББС (ГОСО ДО) негізінде мектепке дейінгі ұйымдарда тиімді білім беру үдерісін ұйымдастырудың әдістемелері мен технологияларын педагогтердің меңгеруі.

Модульдің міндеттері:

- Білім беру ортасын жоспарлау және құру ерекшеліктерін зерделеу;
- Оқыту мен тәрбиелеудің инновациялық әдістемелерімен таныстыру;
- Ойын және жобалық технологияларды қарастыру;
- Отбасымен және педагогикалық ұжыммен өзара тиімді әрекеттесу дағдыларын дамыту.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер білім беру үдерісін стандарттар талаптарына сәйкес жоспарлай алады;

- Инновациялық әдістер мен ойын технологияларын қолданады;
- Баланы қолдау мақсатында ата-аналармен және әріптестермен тиімді өзара әрекеттеседі.

Тақырып 2.1. МДББС талаптарын ескере отырып білім беру ортасын жоспарлау және құру

МДББС талаптарына сәйкес білім беру ортасын ұйымдастыру, жұмыс жоспарлау мәселелері.

Практикалық жұмыс: Белгілі бір жас тобына арналған білім беру ортасының моделін әзірлеу.

Өзіндік жұмыс: Өзінің білім беру ортасына талдау жасап, оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу.

Тақырып 2.2. Мектепке дейінгі жастағы балаларды оқыту мен тәрбиелеудегі инновациялық әдістемелер

Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи тәсілдер мен әдістемелерді қарастыру.

Практикалық жұмыс: Сабақ барысында инновациялық әдістерді көрсету және қолдану тәжірибесі.

Өзіндік жұмыс: Бір инновациялық әдістеменің сипаттамасын дайындау.

Тақырып 2.3. Ойын технологиялары мен жобалық қызметті пайдалану

Белсенді оқыту құралы ретінде ойын және жобалық әдістерді қолдану.

Практикалық жұмыс: Балалармен жобалық қызметті жоспарлау және өткізу.

Өзіндік жұмыс: Жобалық элементтері бар ойын сабағын әзірлеу.

Тақырып 2.4. Отбасымен өзара әрекеттесу – баланың табысты дамуының факторы

Ата-аналармен ынтымақтастықтың маңызы, отбасын білім беру үдерісіне тарту әдістері.

Практикалық жұмыс: Ата-аналар жиналысын немесе кеңес өткізуді жоспарлау және ұйымдастыру.

Өзіндік жұмыс: Отбасымен өзара әрекеттесудің қолданыстағы формаларын талдау, жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу.

Модуль 3. Мектепке дейінгі балалардың дамуына психологиялық-педагогикалық қолдау

Модульдің мақсаты: мектепке дейінгі білім беру жағдайында баланың дамуын диагностикалау, эмоционалдық интеллектіні қалыптастыру, даму қиындықтарының алдын алу және ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау әдістемелерін меңгеру.

Модульдің міндеттері:

- Баланың дамуын психологиялық-педагогикалық диагностикалау әдістерін зерделеу;
- Эмоционалдық интеллект пен әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыру тәсілдерін қарастыру;
- Даму мен мінез-құлықтағы қиындықтардың алдын алу және түзету әдістерімен танысу;
- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға қолдау көрсету тәжірибелерін меңгеру.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер мектепке дейінгі балалардың даму деңгейін диагностикалай алады;
- Балалардың эмоционалдық интеллектісі мен әлеуметтік дағдыларын дамытады;
- Даму мен мінез-құлықтағы қиындықтарды уақтылы анықтап, түзете алады;
- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін инклюзивті жағдай жасайды.

Тақырып 3.1. Баланың дамуын психологиялық-педагогикалық диагностикалау

Балалардың психофизикалық және тұлғалық дамуын диагностикалау әдістері мен құралдарын зерделеу.

Практикалық жұмыс: Диагностикалық әдістемелерді қолдану, нәтижелерін талдау.

Өзіндік жұмыс: Ұсынымдарымен қоса диагностикалық есеп дайындау.

Тақырып 3.2. Эмоционалдық интеллект пен әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыру

Эмоцияларды реттеу және әлеуметтік өзара әрекеттесу дағдыларын дамыту.

Практикалық жұмыс: Эмоционалдық саланы дамытуға бағытталған ойындар мен жаттығулар ұйымдастыру.

Өзіндік жұмыс: Эмоционалдық интеллектті дамытуға арналған әдістемелік құрал әзірлеу.

Тақырып 3.3. Даму мен мінез-құлықтағы қиындықтардың алдын алу және түзету

Балалардың мінез-құлқы мен дамуындағы мәселелерді анықтау және олармен жұмыс істеу әдістері.

Практикалық жұмыс: Жеке түзету бағдарламаларын құрастыру.

Өзіндік жұмыс: Кейстерді талдау және түзету жұмысының жоспарын дайындау.

Тақырып 3.4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға қолдау көрсету

Инклюзивті білім берудің қағидаттары және ЕБҚ бар балаларға қолдау ұйымдастыру.

Практикалық жұмыс: Бейімделген білім беру бағдарламаларын жобалау.

Өзіндік жұмыс: Инклюзия қағидаттары мен әдістері бойынша презентация дайындау.

Модуль 4. Мектепке дейінгі білім беруде заманауи технологияларды қолдану

Модульдің мақсаты: мектепке дейінгі білім беру сапасын арттыру үшін цифрлық және мультимедиялық технологияларды меңгеру, педагогтердің цифрлық құзыреттілігін дамыту және балалардың ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Модульдің міндеттері:

- Заманауи цифрлық ресурстармен және оларды қолдану мүмкіндіктерімен таныстыру;
- Балалармен жұмыс барысында интерактивті және мультимедиялық технологияларды пайдалану;
- Педагогтердің цифрлық құзыреттілігін дамыту;
- Балалардың ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету дағдыларын қалыптастыру.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер білім беру үдерісінде цифрлық ресурстарды тиімді қолданады;
- Интерактивті технологияларды пайдалану арқылы балалардың қызығушылығын арттырады;
- Цифрлық сауаттылық деңгейін арттырады;
- Тәрбиеленушілердің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

Тақырып 4.1. ДОУ-да цифрлық білім беру ресурстары және оларды қолдану

Мектепке дейінгі білім беруге арналған цифрлық платформалар мен қосымшаларға шолу.

Практикалық жұмыс: Цифрлық ресурстарды іріктеу және оларды сабақтарға енгізу.

Өзіндік жұмыс: Цифрлық ресурсты пайдалану бойынша нұсқаулық әзірлеу.

Тақырып 4.2. Балалармен жұмыста интерактивті және мультимедиялық технологиялар

Интерактивті тақталарды, мультимедиялық презентациялар мен ойындарды пайдалану.

Практикалық жұмыс: Интерактивті сабақ әзірлеу және өткізу.

Өзіндік жұмыс: Мультимедиялық құралдарды қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар дайындау.

Тақырып 4.3. Мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің цифрлық құзыреттілігін дамыту

Бағдарламалық қамтамасыз ету және цифрлық құралдармен жұмыс істеу негіздері.

Практикалық жұмыс: Оқу материалдарын әзірлеуге арналған цифрлық құралдарды тәжірибеде меңгеру.

Өзіндік жұмыс: Ұжымдағы цифрлық сауаттылықты арттыруға бағытталған жоба дайындау.

Тақырып 4.4. Балалардың ақпараттық ортадағы қауіпсіздігі

Киберқауіпсіздік негіздері, дербес деректерді қорғау, интернеттегі мінез-құлық ережелері.

Практикалық жұмыс: Балалар мен ата-аналарға арналған интернетті қауіпсіз пайдалану бойынша ұсынымдар әзірлеу.

Өзіндік жұмыс: Ақпараттық қауіпсіздік бойынша ақпараттық буклет дайындау.

6 бөлім. Оқу процесін ұйымдастыру

Оқу үдерісінің форматы

1. Оқыту формасы:

- Күндізгі / Қашықтан / Аралас (тыңдаушылардың мүмкіндіктері мен сұраныстарына байланысты);
- Жеке және топтық жұмыс.

2. Курстың ұзақтығы:

- Жалпы көлемі – **80 академиялық сағат**, оның ішінде:
 - Теориялық сабақтар – 32 сағат;
 - Практикалық жұмыс – 22 сағат;
 - Өзіндік жұмыс – 22 сағат;
 - Қорытынды аттестаттау – 4 сағат.

3. Оқытудың құрылымы:

- **Дәріс сабақтары** – өзекті тәсілдерді, нормативтік негіздерді, заманауи әдістемелерді ұсыну;
- **Семинарлар мен тренингтер** – педагогикалық кейстерді талқылау, кәсіби құзыреттерді дамыту;
- **Практикалық тапсырмалар** – білім беру ортасын модельдеу, сабақтарды жоспарлау, бейнесабақтарды талдау;
- **Өзіндік жұмыс** – тапсырмаларды орындау, рефлексия, әдебиеттермен жұмыс.

4. Интерактивті әдістер:

- Шағын топтарда жұмыс;
- Миға шабуыл;
- Жобалық және зерттеушілік тапсырмалар;
- Презентациялар және жұмыстарды өзіндік қорғау.

5. Қорытынды аттестаттау:

- Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи тәсілдерді ескере отырып, білім беру қызметін жоспарлауға бағытталған қорытынды жобаны дайындау және қорғау.

Бұл формат теория мен практиканың интеграциясын қамтамасыз етеді, педагогтердің кәсіби өсуіне ықпал жасап, алынған білімді нақты педагогикалық тәжірибеде тиімді қолдануға мүмкіндік береді.

7 бөлім. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны іске асырудың дидактикалық тәсілі теориялық және практикалық материалдың кешенді үйлесіміне негізделген және тыңдаушыларды белсенді түрде тартуға, кәсіби құзыреттерін дамытуға бағытталған.

Теориялық материал құрылымдалған дәрістер, заманауи зерттеулерге және нормативтік-құқықтық құжаттарға шолулар түрінде ұсынылады. Бұл ретте мектепке дейінгі білім берудің өзекті педагогикалық және психологиялық тұжырымдамаларына ерекше назар аударылады.

Оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар мыналарды қамтиды:

- практикалық тәжірибеден алынған кейстерді талдау және талқылау;
- проблемалық жағдайларды шешу;
- шағын жобалар мен әдістемелік ұсынымдар әзірлеу;
- тест тапсырмаларын және рефлексиялық жұмыстарды орындау.

Білім алушылардың өзін-өзі бағалау критерийлері:

- негізгі ұғымдар мен теорияларды дұрыс әрі нақты баяндау қабілеті;
- алынған білімді практикалық жағдайларда қолдана білу;
- өзіндік талдау мен рефлексия арқылы сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамыту;

- талқылауларға және топтық өзара әрекеттесуге белсенді қатысу.

Осы тәсіл оқу материалын терең меңгеруге мүмкіндік береді және педагогтерде мектепке дейінгі білім беруде заманауи тәсілдерді тиімді қолдануға қажетті кәсіби құзыреттерді қалыптастырады.

8 бөлім. Оқу нәтижелерін бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау жобаны қорғау, өзіндік жұмыс, тестілеу нысанында жүргізіледі (*1-қосымша*).

Осы бағдарламада оқу нәтижелерін бағалау үшін мектепке дейінгі білім берудің ерекшеліктері мен педагогтердің кәсіби даярлығын ескеретін тиімді бағалау әдістері қолданылады:

1. Қалыптастырушы бағалау

- Теориялық материалды және практикалық дағдыларды меңгеру деңгейін тесттер, сауалнамалар, шағын кейстер мен тапсырмалар арқылы үздіксіз бақылау;
- Оқу үдерісін түзету және оқытудың тиімділігін арттыру мақсатында нақты уақыт режимінде кері байланыс ұсыну.

2. Практикалық бағалау

- Кәсіби сәйкестік критерийлерін қолдана отырып, әзірленген педагогикалық материалдарды, сабақ жоспарларын және жобаларды бағалау;
- Орындалған практикалық тапсырмалар мен кейстер бойынша рефлексиялық есептерді талдау.

3. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау

- Өзіндік талдау критерийлерін пайдалану, бұл кәсіби өсуде сын тұрғысынан ойлау мен саналы көзқарасты дамытуға ықпал етеді;
- Қатысушылар арасында өзара бағалау жүргізу арқылы конструктивті сын айту және тәжірибе алмасу дағдыларын қалыптастыру.

4. Қорытынды тестілеу және әңгімелесу

- Теориялық білімді тексеруге арналған бақылау тесттері;
- Кешенді құзыреттерді бағалау мақсатында қорытынды жобаны таныстыру немесе кәсіби әңгімелесу өткізу.

Осындай кешенді тәсіл бағалаудың объективтілігі мен толықтығын қамтамасыз етеді, сондай-ақ мектепке дейінгі білім беру педагогтерінің практикалық дағдылары мен кәсіби ойлауын дамытуға мүмкіндік береді.

9 бөлім. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Формат: Бағдарлама аяқталғаннан кейін қатысушыларды ұзақ мерзімді сүйемелдеу. Бұл формат алынған білімді бекітуге және дағдыларды кәсіби тәжірибеге тиімді енгізуге бағытталған.

Курстан кейінгі сүйемелдеу формалары:

- **Онлайн-консультациялар мен вебинарлар** – туындайтын мәселелерді талқылау және тәжірибе алмасу үшін тұрақты сессиялар;
- **Кәсіби қауымдастықтар мен форумдар** – қарым-қатынас жасауға, қолдау көрсетуге және педагогикалық міндеттерді бірлесіп шешуге арналған алаңдар;
- **Тәлімгерлік және коучинг** – нақты құзыреттерді дамыту мақсатында тәжірибелі мамандардың жеке қолдауы;
- **Кері байланыс және супервизия** – қатысушылардың практикалық кейстері мен педагогикалық қызметін талдау;
- **Қосымша оқу материалдары мен әдістемелік ұсынымдар** – жаңа үрдістерді ескере отырып, білімді жаңарту және кеңейту.

Әдістері:

- Қажеттіліктерді анықтау және сүйемелдеуді түзету үшін тұрақты мониторингтер мен сауалнамалар жүргізу;
- Қатысушыларды белсенді тарту мақсатында кәсіби талқылауларды модерациялау;
- Онлайн форматта шеберлік сыныптары мен практикалық сабақтар өткізу;
- Кәсіби жағдайларды терең талдау үшін жеке кездесулер мен супервизиялық сессиялар ұйымдастыру;
- Педагогикалық тәжірибені жетілдіруге бағытталған ұсынымдары бар кері байланыс ұсыну.

Осындай кешенді тәсіл білім мен дағдылардың тұрақты қолданылуын қамтамасыз етеді, педагогтердің кәсіби дамуына ықпал етеді және мектепке дейінгі білім беру сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

10 бөлім Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Нормативтік-құқықтық негіз

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы.
2. Қазақстан Республикасында 2025–2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 30 желтоқсандағы № 1143 қаулысы.
3. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 Заңы.
4. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 5 тамызда № 29031 болып тіркелген. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы.

5. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 қыркүйекте № 29767 болып тіркелген. Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру деңгейлерінің жалпы білім беретін пәндері мен таңдау курстары бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы.

6. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2016 жылғы 29 ақпанда № 13317 болып тіркелген. Педагогтерді аттестаттауды өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы.

7. Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы.

8. «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V Заңы.

9. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 5 мамырда № 20567 болып тіркелген. Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы.

10. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2016 жылғы 9 наурызда № 13420 болып тіркелген. Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу қағидаларын бекіту туралы.

Негізгі әдебиеттер тізімі:

1. Нұрғожина А.Б. және т.б. Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи педагогикалық технологиялар. — Алматы: КРУ, 2021. — 256 б.

2. Қасымова Ж.С. Мектепке дейінгі білім берудегі жас ерекшелік психологиясы мен педагогикасы. — Нұр-Сұлтан: Атамұра, 2020. — 320 б.

3. Байжуманова Г.Т. Мектепке дейінгі тәжірибедегі инклюзивті білім беру. — Алматы: Орыс-Білім, 2022. — 180 б.

4. Ермекова А.Р. Мектепке дейінгі жастағы балаларды психологиялық-педагогикалық диагностикалау және қолдау. — Нұр-Сұлтан: ЭКСПО, 2023. — 210 б.

5. Жұмабаева М.Б. Мектепке дейінгі білім берудегі заманауи ойын технологиялары. — Алматы: АРК, 2021. — 150 б.

6. Иманбекова Ш.Ж. Мектепке дейінгі білім беру: заманауи әдістемелер мен технологиялар. — Алматы: Өрлеу, 2021.

7. Сейсенбаева А.Р. Мектепке дейінгі педагогикадағы инновациялық тәсілдер. — Нұр-Сұлтан: Фолиант, 2020.

8. Дюсенова Л.А. Жаңартылған білім мазмұны жағдайында мектепке дейінгі жастағы балалардың дамуы. — Алматы: ҚазҰПУ, 2022.
9. Айтпаева Р. Мектепке дейінгі білім беру: заманауи көзқарастар мен тәжірибелер. — Шымкент, 2023.
10. Тәжібаева А. Мектепке дейінгі ұйымдағы ойын қызметін ұйымдастыру. — Астана, 2021.
11. Баяндина С. Ойын педагогикасы: мектепке дейінгі жастағы балаларды дамыту әдістемесі. — Алматы, 2020.
12. Мектепке дейінгі ұйымдарға арналған Үлгілік білім беру бағдарламасын іске асыру жөніндегі әдістемелік құрал. — ҚР БҒМ, 2022.
13. Смирнова Е.О. Мектепке дейінгі балалық шақ педагогикасы. — Мәскеу: Просвещение, 2022.
14. Поддьяков Н.Н. Мектепке дейінгі жастағы балалардың ойлауын дамыту. — Мәскеу: Владос, 2021.
15. Комарова Т.С. Мектепке дейінгі балалардың көркемдік-эстетикалық дамуы. — Мәскеу: Мозаика-Синтез, 2020.
16. Флерина Е.В. Ойын – мектепке дейінгі балаларды тәрбиелеу мен оқытудың құралы ретінде. — Мәскеу: Просвещение, 2023.
17. Веракса Н.Е. Мектепке дейінгі білім берудің заманауи технологиялары. — Мәскеу: Учитель, 2021.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

18. Тәжібаева А. Мектепке дейінгі ұйымдағы ойын қызметін ұйымдастыру. — Астана, 2021.
19. Баяндина С. Ойын педагогикасы: мектепке дейінгі жастағы балаларды дамыту әдістемесі. — Алматы, 2020.
20. Мектепке дейінгі ұйымдарға арналған Үлгілік білім беру бағдарламасын іске асыру жөніндегі әдістемелік құрал. — ҚР БҒМ, 2022.
21. Ахметова Г. Мектепке дейінгі балалардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру. — Алматы, 2023.
22. Кенжебаева С. Мектепке дейінгі білім берудегі дамыта оқыту технологиялары. — Алматы, 2021.
23. Жұмабаева А. Баланың ерте дамуындағы отбасы мен педагогтің рөлі. — Алматы, 2020.
24. Савинова Н.В. Мектепке дейінгі ұйымдардағы инклюзивті білім беру. — Санкт-Петербург: Детство-Пресс, 2020.
25. Куцакова Л.П. Мектепке дейінгі балалардың сөйлеуін дамыту әдістемесі. — Мәскеу: Академкнига/Учебник, 2022.
26. Богуславская З.М. Ерте жастағы балалардың психологиясы мен педагогикасы. — Мәскеу: Юрайт, 2023.
27. Князева О.Л. МДББС: білім беру қызметі арқылы іске асыру. — Мәскеу: Просвещение, 2021.
28. Леонгард Е.В. Мектепке дейінгі білім берудегі STEAM-тәсілдер: әдістеме мен практика. — Мәскеу: Учитель, 2023.

Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері:

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері:

Курстың даму деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылатын модуль бойынша оқу материалының мазмұнын игеру;
- 2) зерттелетін материалды практикалық қолдану;
- 3) ақпаратты талдау және синтездеу;
- 5) қорытынды жасай білу.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысты орындау бойынша білімдерін бағалау балдарды бес балдық жүйеге ауыстыру арқылы жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы»: 9-10 балл (85-100%);
- 2) «Жақсы»: 7-8 балл (75-84%);
- 3) «Қанағаттанарлық»: 5-6 балл (50 - 74%).

Тестілеуді бағалау критерийлері

№	Наименование модулей	Кол-во часов	Кол-во вопросов
1.	Модуль 1. Қазіргі заманғы мектепке дейінгі білім берудің теориялық негіздері	12	10
2.	Модуль 2. Мектепке дейінгі ұйымдағы білім беру үдерісін ұйымдастыру	26	10
3.	Модуль 3. Мектепке дейінгі балалардың дамуына психологиялық-педагогикалық қолдау	22	10
4	Модуль 4. Мектепке дейінгі білім беруде заманауи технологияларды қолдану	16	10
5	Қорытынды тест. Жоба қорғау	4	
	ҚОРЫТЫНДЫ	80	40

Ұпайларды бағалауға аудару шкаласы

ұпай	орындалу шегі %	балл
5	90-100%	29-35
4	75-89%	23-28
3	50-74%	15-22
2	50% аз	20 баллдан аз